

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ



ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๙/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๑/๒๕๖๘

วันที่ ๕ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { นายธน อัจฉริยวโรดม ผู้ร้อง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ที่ ๑
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายธน อัจฉริยวโรดม (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายธน อัจฉริยวโรดม (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้ถือหุ้นและเป็นกรรมการผู้มีอำนาจแต่เพียงผู้เดียวของบริษัท บลิสเซอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการขายบริการห้องพักและบริการฟิตเนสให้แก่ลูกค้า ในรูปแบบการสมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยวิธีการขายตรง โดยได้รับผลกระทบจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐตั้งแต่วันที่ ๒๕๓๖ ถึงปี ๒๕๕๐ และผลกระทบยังคงดำเนินต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ผู้ร้องทำหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) เพื่อให้กระทรวงการคลังชดเชยค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (ผู้ถูกร้องที่ ๒) มีหนังสือถึงผู้ร้องว่า การกระทำตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช้บังคับ หากผู้ร้องเห็นว่าการใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวอยู่ในกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย ผู้ร้องอาจใช้สิทธิเรียกร้องโดยยื่นเป็นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐ



- ๒ -

หรือฟ้องหน่วยงานของรัฐต่อศาลได้ ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือถึงผู้ถูกร้องทั้งสอง ขอยื่นหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อขอรับการเยียวยาความเสียหาย ผู้ถูกร้องที่ ๒ อ้างว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการคลังตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ใช้บังคับ และเป็นกรกระทำละเมิดเกินกำหนดระยะเวลาสิบปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง

ผู้ร้องเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ปฏิเสธการเยียวยาโดยอ้างเหตุผลขัดกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งไม่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การตีความขัดหรือแย้งต่อหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญและเป็นการใช้กฎหมายจำกัดสิทธิของประชาชนเกินสมควรแก่เหตุ นอกจากนี้ การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ละเลยต่อสิทธิของผู้ร้องในการได้รับการเยียวยาตามที่รัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิไว้ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายส่งผลให้สิทธิในการร้องทุกข์และฟ้องร้องของผู้ร้องถูกละเมิด อีกทั้งการที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ อ้างบทบัญญัติเกี่ยวกับการขาดอายุความซึ่งไม่ปรากฏในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เสมือนการสร้างบทลงโทษขึ้นใหม่อันเป็นการฝ่าฝืนหลักกฎหมายไม่มีผลย้อนหลังเป็นโทษ การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นการกระทำละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๑

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องเนื่องจากข้อเท็จจริงไม่อาจรับฟังได้ว่าการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องเรียนตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. ยกเลิกหนังสือสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ที่ กค ๑๐๐๒/๑๒๔ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๘ และที่ กค ๑๐๐๒/๕๕๒ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

๒. มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่รัฐผู้มีอำนาจ ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ และมาตรา ๑๑ ภายในสามสิบวัน

๓. พฤติการณ์และคำสั่งของเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีอำนาจมิชอบด้วยกฎหมาย ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๑



ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่ปฏิเสธการเยียวยาผู้ร้อง ละเลยต่อสิทธิการได้รับการเยียวยาของผู้ร้อง ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายส่งผลให้สิทธิในการร้องทุกข์และฟ้องร้องของผู้ร้องถูกละเมิด โดยอ้างเหตุผลเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเหตุผลการขาดอายุความซึ่งไม่ปรากฏในพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เสมือนการสร้างบทลงโทษขึ้นใหม่



- ๔ -

เป็นการกระทำละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๑ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องปรากฏว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย หากผู้ร้องเห็นว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ร้องอาจใช้สิทธิทางศาลอื่นได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสาม เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้นผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องกรณีดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นยอมเป็นอันตกไป





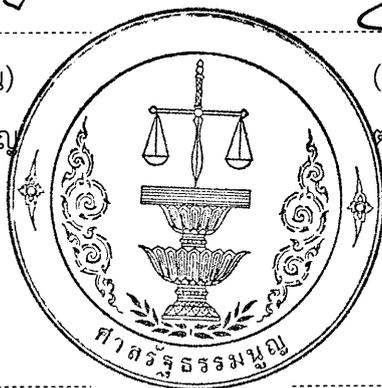
(คำสั่งที่ ๕๙/๒๕๖๘)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ



(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ